

Posudek školitele na bakalářskou práci „**Prostorová analýza pozdně antického sídliště – příklad Džandavláttepa**“, předložené Terezou Machačíkovou

Předložená bakalářská práce v rozsahu 53 stran textu, jež jsou doplněny pěti tabulkami a dalšími třiašedesáti obrázky, zčásti velkoformátovými, je rozčleněna do dvou základních celků. Prvá část je věnována teorii prostorové analýzy jakožto archeologické metody a možnostem jejího modelového využití v konkrétních projektech. Součástí teoretické kapitoly je i charakteristika regionu severní Baktrie v kušánské době. Ve druhé části již autorka přistoupila k praktické aplikaci některých segmentů této metody pro analýzu konkrétního sídliště, lokality zkoumané po pět let česko-uzbeckou expedicí.

Hlavní částí se jeví kapitola 3.4, jež je věnována samotné prostorové analýze nálezů. Je zde zevrubně rozebráno zastoupení jednotlivých typů drobných nálezů v jednotlivých čtvrcích výzkumu, potažmo v rámci částí konkrétních, byť špatně dochovaných, staveb. Autorka, třebaže se sama odkryvu neúčastnila, velmi dobře pochopila složitou archeologickou situaci, přičemž odhalila i slabiny v koncepci a provádění výzkumu. Nespokojuje se ovšem pouze s informacemi z publikovaných či nezveřejněných výkopových zpráv, ale sama hledá odpovědi na některé ne(vy)řešené otázky, příkladem budiž podkapitola 3.4.2.1 o výskytu modravé koroze u mincovního nálezu. Argumentace autorky zde podporuje předchozí domněnku, že tato mince byla na pahorek přinesena recentně, patrně přímo dělníky. Zajímavý obraz poskytuje také rozbor procentuálního zastoupení jednotlivých typů nálezů, jenž rozšiřuje naše dosavadní poznatky.

V závěru své práce dochází autorka k některým interpretacím zkoumaných prostor z hlediska jejich funkce, právem se však drží při zemi, když shledává problematickými některá vstupní data a zejména vnímá limity dané metody u lokality tellového typu s mnohonásobně porušenými kontexty. Tady se ovšem kruhem vracíme na počátek, neboť právě uplatnění této metody mělo pomoci s výkladem některých nejasností a ověřením některých domněnek, což se bezpochyby podařilo.

Obrazová příloha je připravena kompletně samotnou autorkou, což je jev naprosto nevídaný a zaslouží zvláštní uznání, neboť se dotyčná musela obeznámit nejen se samotnou archeologickou situací, ale i s náročnou prací v softwaru AutoCAD.

Některých drobných nedostatků či opomenutí se autorka dopustila v seznamu literatury, kde cituje některé nepublikované texty bez uvedení této skutečnosti a zbytečně počešťuje např. Abdulajev místo Abdullaev, případně uvádí zbytnou, jakkoliv zajímavou informaci o signatuře určité práce v knihovně ÚKAR (str. 51, Rtveldze...; Sagdullaev...). Jistě bychom uvítali i obsáhlejší vstupní část o teorii dané metody a příkladech jejího využití, je však pochopitelné, že v případě bakalářské práce se autorka zaměřila primárně na část praktickou. Čtenář by jistě ocenil také seznam vyobrazení v příloze!

Bakalářská práce Terezy Machačíkové je svým rozsahem standardní a svým obsahem splňuje všechny náležitosti a nároky na podobnou práci kladené a je rozhodně *výborným* podkladem pro obhajobu. Je třeba také dodat, že počítáme s publikací výtahu z této práce ve druhém svazku výkopové publikace o Džandavláttepa a postřehy autorky budou použity i při popisu sektoru 7 a utváření online databáze.

V Praze, 8.9.2011

Ladislav Stančo, Ph.D.